

آیا تنوع جنسیتی در بین اعضای کمیته حسابرسی بر کیفیت گزارشگری مالی شرکت تاثیر گذار است؟

محمد سیرانی^{۱*}، مهدی بهرامی رزاقی^۲ محمد جواد شیخ^۳

۱. استادیار، دانشکده حسابداری، دانشگاه شهاب دانش

۲. کارشناسی ارشد حسابداری، دانشگاه شهاب دانش

۳. دانشیار، دانشکده علوم مالی، دانشگاه خوارزمی

*ایمیل نویسنده مسئول: m.syрани@gmail.com

Does Audit Committee Gender Diversity has any impact on Financial Reporting Quality?

Mohammad Sayrani^{1*}, Mehdi Bahrami Rezaghi², Mohammad Javad Sheikh³

1. Assistant professor of accounting, accounting department, Shahab Danesh University

2. Master of accounting, Shahab Danesh University.

3. Associate professor of accounting, accounting department, the faculty of financial science, Kharazami University.

E mail: m.syрани@gmail.com (corresponding Author)

Received 17/12/2022, Revised 18/06/2023, Accepted 24/06/2023

*Corresponding author

Email: m.syрани@gmail.com

چکیده

یکی از راه های کنترلی کیفیت گزارشگری مالی، بازوی حاکمیت شرکتی، کمیته حسابرسی است. به همین جهت، پژوهش حاضر به بررسی تاثیر تنوع جنسیتی کمیته حسابرسی بر کیفیت گزارشگری مالی در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می پردازد. به منظور آزمون سوال پژوهش، نمونه ای متشکل از ۱۴۵ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران طی سال های ۱۳۹۳ تا ۱۴۰۰ انتخاب شد و به منظور آزمون آن، از مدل رگرسیون چند متغیره استفاده شد. یافته های پژوهش نشان داد تنوع جنسیتی کمیته حسابرسی بر کیفیت گزارشگری مالی تاثیر مثبت و معناداری دارد، یعنی وجود مدیران خانم در کمیته حسابرسی، افزایش کیفیت گزارشگری مالی را به دنبال دارد.

طبقه بندی موضوعی: M41، G14

کلمات کلیدی: کیفیت گزارشگری مالی، کنترل، تنوع جنسیتی، کمیته حسابرسی

مقدمه و بیان مساله

با پیشرفت‌ها و پیچیدگی‌ها در کسب و کارها، افزایش نسبت سهامداران جزئی، بر این اساس تضاد منافع، نیاز به نظارت دقیق‌تری دارد. در این راستا، صورت‌های مالی را می‌توان به عنوان بخش ذاتی اطلاعات شرکت در نظر گرفت که می‌تواند نتایج عملکرد را نشان دهد (کاماروزمان و همکاران^۱، ۲۰۰۹). در سال‌های اخیر، موج رسوایی در حسابداری در سراسر جهان سوالات و نگرانی‌های بی‌شماری را به وجود آورده است که کیفیت گزارشگری مالی را هدف قرار داده است (براون و همکاران^۲، ۲۰۱۰). این امر باعث کاهش اعتماد سرمایه‌گذاران به مدیریت و گزارشگری مالی شده است (بیدل و همکاران^۳، ۲۰۰۹). به همین دلیل، قانون‌گذاران و سرمایه‌گذاران باورهای متقابلی در مورد داشتن گزارش‌های مالی با کیفیت بالا دارند (لویت^۴، ۱۹۹۸). کیفیت گزارشگری مالی به این معنی است که تا چه حد می‌توان زیرساخت‌های اقتصادی شرکت را به طور منصفانه نشان داد (دیفوند و ژانگ^۵، ۲۰۱۴).

رواج فزاینده تجدید ارائه‌های مالی مورد توجه دانشگاهیان قرار گرفته است (پلاملی و یون^۶، ۲۰۱۰). از دیدگاه سرمایه‌گذاران، بیان مجدد نه تنها مشکلات دوره قبل را نشان می‌دهد، بلکه مشکلات آتی شرکت و مدیریت آن را نیز پیش‌بینی می‌کند، که نشانه ضعف قابل توجه گزارشگری مالی است و می‌تواند واکنش شدید بازار را برانگیزد (آخیکبه و همکاران^۷، ۲۰۰۵). در این راستا، تحقیقات رو به رشدی وجود دارد که نشان می‌دهد حاکمیت شرکتی خوب می‌تواند منجر به کاهش مجدد ارائه‌های مالی و بهبود کیفیت گزارش‌دهی مالی شود (عبدالله و همکاران^۸، ۲۰۱۰). کمیته‌های حسابرسی به‌عنوان یکی از مهم‌ترین مکانیسم‌های حاکمیت شرکتی، نقش عمده‌ای در بهبود عملکرد شرکت و درآمدهای اقتصادی دارند (دی^۹، ۲۰۰۸) و کیفیت گزارشگری مالی را تضمین می‌کنند (کلین^{۱۰}، ۲۰۰۲). علاوه بر این، کمیته‌های حسابرسی کنترل‌های داخلی و فرآیندهای مدیریت ریسک را نظارت می‌کنند (کریشنان^{۱۱}، ۲۰۰۵؛ ژانگ و همکاران^{۱۲}، ۲۰۰۷).

کمیته حسابرسی نقش عمده‌ای در نظارت، نظارت و مشاوره مدیریت در هنگام اجرای سیستم‌های کنترل حسابداری داخلی و تهیه صورت‌های مالی دارد. در ادبیات قبلی، مطالعات بر روی برخی از ویژگی‌های کمیته حسابرسی مربوط به دقت پیش‌بینی سود متمرکز شده است. در میان آن‌ها، احمد زالوکی و وان حسین^{۱۳} (۲۰۱۰) گزارش می‌دهند که کمیته‌های حسابرسی با اعضای بیشتر و نسبت بالاتری از مدیران

¹ Kamaruzaman et al

² Brown et al

³ Biddle et al

⁴ Levitt

⁵ DeFond and Zhang

⁶ Plumlee and Yohn

⁷ Akhigbe et al

⁸ Abdullah et al

⁹ Dey

¹⁰ Klein

¹¹ Krishnan

¹² Zhang et al

¹³ Ahmad-Zaluki and Wan-Hussin

مستقل با دقت پیش‌بینی بالاتر همراه هستند. ترونک و دانستان^۱ (۲۰۱۱) بیان می‌کنند که انتظار می‌رود شرکت‌هایی با هیئت‌مدیره و کمیته حسابرسی که مدیران بیشتری را در حسابداری تجربه می‌کنند، پیش‌بینی‌های سود دقیق‌تری را منتشر کنند (کورمیر و همکاران^۲ ۲۰۱۴). در مطالعه حاضر، بر یک ویژگی متمایز کمیته حسابرسی، یعنی عضویت زن در کمیته حسابرسی، تمرکز شده است. برخی از ویژگی‌های کمیته حسابرسی مانند تخصص مالی و استقلال برای اثربخشی آن‌ها حیاتی هستند (کریشنان، ۲۰۰۵). با این وجود، تنوع جنسیتی در کمیته‌ها نیز اخیراً به عنوان یکی از عوامل افزایش اثربخشی آن‌ها در نظر گرفته شده است (چن و همکاران^۳، ۲۰۱۶؛ لای و همکاران^۴، ۲۰۱۷؛ آلدامن و همکاران^۵، ۲۰۱۸). مدیران زن در کمیته‌ها هم می‌توانند به بهبود کیفیت تصمیمات کمک کنند، هم می‌توانند به کمیته‌ها در توانایی آن‌ها در نظارت بر گزارشات شرکت‌ها کمک کنند (گل و همکاران^۶، ۲۰۱۱) علاوه بر این، تحقیقات اخیر نشان داده است که تنوع جنسیتی می‌تواند کارکردهایی را برای حاکمیت شرکتی انجام دهد و می‌تواند عاملی بالقوه در فعالیت‌ها و استقلال کمیته حسابرسی باشد (هسو و همکاران^۷، ۲۰۰۹؛ ابوت و همکاران^۸، ۲۰۱۲).

ادبیات و پیشینه پژوهش

حاکمیت شرکتی در ایران هنوز به خوبی توسعه نیافته است و شرکت‌های ایرانی اغلب به دلیل مکانیسم‌های حاکمیت شرکتی ضعیف خود با انتقاداتی مواجه شده‌اند (محمدرضایی و همکاران^۹، ۲۰۱۸). علاوه بر این، تحقیقات قبلی نشان داده است که در ایران نسبت به کشورهای توسعه‌یافته‌ای مانند ایالات متحده، وقوع تجدید ارائه‌های مالی بیشتر است (نیکبخت و رفیعی^{۱۰}، ۲۰۱۳). این نگرانی‌ها را برای قانون‌گذاران در مواجهه با کاهش اعتبار گزارش‌های مالی و کاهش اعتماد سرمایه‌گذاران به صورت‌های مالی به‌وجود آورد و آن‌ها را به اتخاذ تدابیری برای کاهش چنین خطراتی سوق داد. تصویب آیین‌نامه کنترل‌های داخلی در سال ۱۳۹۱ یکی از گام‌های مهم برای بهبود کیفیت گزارش‌های مالی بود. بر اساس این آیین‌نامه، شرکت‌های بورس اوراق بهادار تهران موظف شدند کمیته حسابرسی و کمیته‌های تخصصی دیگر را تشکیل دهند و ترتیباتی را که با کمیته‌ها و واحد حسابرسی داخلی در تعامل است برای ایجاد و اجرای کنترل‌های داخلی مناسب و مؤثر فراهم کنند (اورادی و همکاران^{۱۱}، ۲۰۱۶). طبق منشور کمیته حسابرسی، اکثریت اعضای کمیته باید استقلال و تخصص مالی داشته باشند، اما شرکت‌ها ملزم به حفظ تنوع جنسیتی در کمیته‌های حسابرسی نبودند. با این حال، مطالعات اخیر در ایران نشان می‌دهد که تقریباً ۱۱ درصد از شرکت‌ها از حضور حداقل یک زن در کمیته حسابرسی خود اطمینان داشتند (ایمانی و همکاران^{۱۲}، ۲۰۱۷).

¹ Truong and Dunstan

² Cormier et al

³ Chen et al

⁴ Lai et al

⁵ Aldamen et al

⁶ Gul et al

⁷ Huse et al

⁸ Abbott et al

⁹ Mohammadrezaei et al

¹⁰ Nikbakht and Rafiee

¹¹ Oradi et al

¹² Imani et al

از این رو، این مقررات جدید ایران و ویژگی‌های حاکمیت شرکتی فرصتی برای انجام تحقیقات فراهم می‌کند.

در دو دهه اخیر، نهادهای ناظر بر بازارهای مالی اعم از بازارهای سرمایه و بازارهای پولی، مکانیزم‌های مختلفی را برای ارتقای کیفیت گزارش‌های مالی و در نتیجه حفاظت بیشتر از منافع عمومی در این بازارها دنبال نموده‌اند. در این راستا تدوین الزامان مرتبط با کنترل‌های داخلی یکی از مهم‌ترین نمونه‌های حفاظت‌کننده منافع عمومی می‌باشد. چراکه کنترل‌های داخلی به عنوان قلب راهبری شرکتی محسوب می‌شود. از سوی دیگر مسئولیت ارزیابی و نظارت بر کنترل‌های داخلی بر عهده حسابرسی گذاشته شده است. کمیته حسابرسی درباره انتخاب و تصویب رویه‌های مورد استفاده شرکت، نظر می‌دهد و می‌تواند بر رویکرد گزارشگری مالی، میزان افشا و میزان رعایت استانداردها تأثیر بگذارد. از منظر تئوری نمایندگی، کمیته‌های حسابرسی نقش مهمی در کاهش مشکلات نمایندگی ایفا می‌کنند (دی^۱، ۲۰۰۸) و می‌توانند منجر به بهبود کیفیت گزارشگری مالی شوند (کریشنان و همکاران^۲، ۲۰۱۱). علاوه بر این، یک کمیته حسابرسی مؤثر کیفیت کنترل‌های داخلی را بر گزارشگری مالی بهبود می‌بخشد (ژانگ و همکاران^۳، ۲۰۰۷) و ارزش اطلاعات حسابداری را افزایش می‌دهد (حیب و عظیم^۴، ۲۰۰۸). علاوه بر این، مک‌مولن و راگوناندان^۵ (۱۹۹۶) نیز پیشنهاد می‌کنند که شرکت‌هایی که کمیته‌های حسابرسی مؤثر دارند، کمتر با اشتباهات، بی‌نظمی‌ها و گزارش‌های مالی متقلبانه مواجه می‌شوند.

تنوع جنسیتی کمیته حسابرسی و کیفیت گزارشگری مالی

مطابق با نظریه جنسیت، زنان می‌توانند نقش عمده‌ای در افزایش نظارت، عملکرد هیئت‌مدیره و بازده شرکت ایفا کنند. آدامز و فریرا^۶ (۲۰۰۹) شواهدی را ارائه می‌دهند که نشان می‌دهد زنان در نقش نظارتی در مدیریت عالی عملکرد بهتری دارند. بارت و مک کوئین^۷ (۲۰۱۳) پیشنهاد می‌کنند که زنان مدیر، عملکرد بهتری دارند، زیرا احتمال بیشتری دارد که منافع همه سهامداران را در نظر بگیرند. افزایش تعداد مدیران زن در هیئت‌مدیره به نفع شرکت‌ها، سهامداران و مشتریان است (گروسولد و همکاران^۸، ۲۰۰۷). دیویس^۹ (۲۰۱۱) دریافت که حضور یک مدیر زن در هیئت‌مدیره احتمال ورشکستگی را تا ۲۰ درصد کاهش می‌دهد و حضور دو یا سه نفر از آن‌ها می‌تواند آن را حتی بیشتر کاهش دهد. سیال و همکاران^{۱۰} (۲۰۱۸) به این نتیجه رسیدند که تنوع جنسیتی در هیئت‌مدیره منجر به بهبود عملکرد شرکت می‌شود. همچنین، آن‌ها نشان دادند که مسئولیت اجتماعی شرکتی رابطه بین تنوع جنسیتی در هیئت‌مدیره و عملکرد شرکت را اصلاح می‌کند. علاوه بر این، عثمان و همکاران^{۱۱} (۲۰۱۸) نشان دادند که مدیران زن در هیئت‌مدیره با

¹ Dey

² Krishnan et al

³ Zhang et al

⁴ Habib and Azim

⁵ McMullen and Raghunandan

⁶ Adams and Ferreira

⁷ Bart and McQueen

⁸ Grosvold et al

⁹ Davies

¹⁰ Sial et al

¹¹ Usman et al

توسعه قدرت مدیرعامل مرتبط هستند. عثمان و همکاران (۲۰۱۸) دریافتند که مدیران عامل زن منجر به کاهش هزینه بدهی می‌شوند. تیروودی و هوانگ (۲۰۱۱) بیان می‌کنند که حضور اعضای زن در کمیته‌های حسابرسی، کیفیت عملکرد کمیته حسابرسی را از نظر عملکرد خارجی بهبود می‌بخشد و مدیریت سود را کاهش می‌دهد. هارجوتو و همکاران (۲۰۱۵) پیشنهاد می‌کنند که کمیته‌های حسابرسی با اعضای زن با هزینه‌های حسابرسی کمتر مرتبط هستند. این نویسندگان بیان می‌کنند که اعضای زن ممکن است با تأثیر بر ارزیابی حسابرسی از ریسک حسابرسی (از طریق بهبود ارتباط با حسابرسان یا با بهبود اثربخشی نظارت داخلی و افزایش دقت فرآیند گزارشگری مالی) هزینه‌های حسابرسی را کاهش دهند. برعکس، آدامن و همکاران (۲۰۱۸) گزارش دادند که تنوع جنسیتی در کمیته حسابرسی منجر به افزایش هزینه‌های حسابرسی می‌شود. آن‌ها استدلال می‌کنند که زنان، به دلیل داشتن سطح بالاتر وجدان، جدیت و مسئولیت، به دنبال حسابرسی با کیفیت بالاتر هستند. کیفیت بالاتر حسابرسی با شناسایی اشتباهات با اهمیت همراه است و در نتیجه اظهارات مجدد را کاهش می‌دهد (جیانگ و همکاران، ۲۰۱۵). هیلمن و همکاران^۱ (۲۰۰۲)، توضیح داد که مدیران زن با مشاغل غیر تجاری یا تخصص مالی می‌توانند تجربیات، دانش و ایده‌های متفاوتی را به هیئت‌مدیره‌هایی که خدمت می‌کنند بیاورند. پیشینه‌های متنوع و سایر ویژگی‌های جمعیت شناختی مدیران زن در هیئت‌مدیره و روسای کمیته حسابرسی، کارایی را برای اندازه‌گیری ریسک‌ها و جلوگیری از تحریف‌های مالی افزایش می‌دهد. همچنین، مدیران زن با تجربیات متنوع، کمیته حسابرسی را هوشیار و کیفیت افشا را افزایش می‌دهند (تیروودی و هوانگ^۲، ۲۰۱۱). نیزام و همکاران^۳ (۲۰۲۱) در بررسی تنوع جنسیتی در کمیته حسابرسی و کیفیت گزارشگری مالی «در بورس اوراق بهادار پاکستان طی سال ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۶ به این نتیجه رسیدند که تخصص حسابداری رؤسای زن کمیته حسابرسی کیفیت گزارشگری مالی را بهتر از هم‌تایان مرد آن‌ها افزایش می‌دهد. همچنین، تخصص حسابداری رؤسای زن کمیته حسابرسی، مکانیسم‌های حاکمیت شرکتی و کنترل‌های داخلی (به عنوان مثال، محیط کنترل، فعالیت‌های کنترل، و اطلاعات و ارتباطات) را بهبود می‌بخشد. الکبسی و همکاران^۴ (۲۰۲۱) در بررسی تنوع جنسیتی در کمیته‌های حسابرسی و حق‌الزحمه حسابرسی در چین در بورس‌های شانگ‌های و شژن برای دوره زمانی ۲۰۰۹ تا ۲۰۱۵ نشان دادند که حضور مدیران زن در کمیته حسابرسی، نظارت و ارتباطات داخلی را بهبود می‌بخشد، که خطر حسابرسی درک شده و نیاز به اطمینان از حسابرسان خارجی را کاهش می‌دهد. نتایج همچنین نشان می‌دهد که مدیران زن در مواقعی که شرکت پیچیده‌تر و ریسک‌پذیرتر است، حسابرسی با کیفیت بالا و اطمینان بیشتر از حسابرسان خارجی را طلب می‌کنند. علاوه بر این، نتایج نشان می‌دهد که در داخل کشور، عوامل نهادی نقش مهمی در شکل‌دهی نقش حاکمیتی کمیته حسابرسی با تنوع جنسیتی دارند.

روش‌شناسی پژوهش

این پژوهش جامعه موردنظر شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران است که طی سال‌های ۱۳۹۳ تا ۱۴۰۰ برای یک دوره هشت‌ساله عضو بورس اوراق بهادار تهران بوده‌اند.

¹ Hillman et al

² Thiruvadi and Huang

³ Nizam et al

⁴ Alkebesee et al

هر بخش از جامعه آماری نمونه است. اگر فقط مجموعه‌ای از جامعه آماری جمع‌آوری شود، نمونه‌ای از جامعه آماری انتخاب می‌شود. بنابراین تعریف نمونه این است: «تعداد محدودی از کل جمعیت که بیانگر خصوصیات اصلی جامعه هستند» (آذر و مؤمنی، ۱۳۸۹). پژوهشگر با توجه به برخی شرایط و محدودیت‌ها، اقدام به کنار گذاشتن برخی شرکت‌ها و پالایش داده‌ها می‌نماید که در واقع به منظور بهبود اعتبار درونی طرح پژوهش است.

بدین منظور کلیه شرکت‌های جامعه آماری که دارای شرایط زیر بوده‌اند به عنوان نمونه آماری انتخاب خواهند شد:

به دلیل افزایش قابلیت مقایسه، دوره مالی آن‌ها منتهی به پایان اسفندماه باشد.

شرکت انتخابی جزء واسطه‌گری مالی (بانک، بیمه، سرمایه‌گذاری و لیزینگ) نباشد.

شرکت‌های موردبررسی طی دوره پژوهش تغییر سال مالی نداشته باشد.

شرکت‌هایی که حسابرسی آن‌ها توسط سایر مؤسسات حسابرسی انجام شده باشند و توسط سازمان حسابرسی موردحسابرسی قرار نگرفته باشند.

با توجه به شرایط فوق، ۱۴۰ شرکت همه شرایط حضور در جامعه آماری را داشته‌اند. در جدول (۱) نحوه غربالگری داده بیان شده است.

جدول ۱: غربالگری داده‌ها

شرح	تعداد
تعداد کل شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران	۳۸۱
شرکت‌هایی که در قلمرو زمانی پژوهش فعالیت یا سال مالی تغییر داده‌اند.	(۶۳)
شرکت‌هایی که در دوره پژوهش از بورس خارج شده‌اند.	(۴۶)
شرکت‌هایی که در دوره پژوهش به امور سرمایه‌گذاری و واسطه‌گری مالی اشتغال داشته‌اند.	(۶۷)
شرکت‌هایی که اطلاعات حسابرسی شده آن‌ها به‌طور کامل در دسترس نیستند.	(۶۵)
تعداد شرکت‌های باقی‌مانده	۱۴۰

تحلیل داده‌ها و یافته‌های پژوهش

به‌منظور آزمون سوال پژوهش از مدل رگرسیونی چندگانه مبتنی بر داده‌های ترکیبی طبق پژوهش نیزام و همکاران^۱ (۲۰۲۱) استفاده می‌شود:

$$FRQ_{it} = \beta_0 + \beta_1 AC - Gender_{it} + \beta_2 BS_{it} + \beta_3 AS_{it} + \beta_4 LEV_{it} + \beta_5 ROA_{it} + \beta_6 SIZE_{it} + \beta_7 BIG_{it} + \beta_8 MTB_{it} + \beta_9 CEO_{it} + \beta_{10} CEOAC_{it} + \varepsilon_{it}$$

که در این مدل‌ها، FRQ_{it} : کیفیت گزارشگری مالی، $AC - Gender_{it}$: تنوع جنسیتی کمیته حسابرسی، BS_{it} : اندازه هیئت‌مدیره، AS_{it} : اندازه کمیته حسابرسی، LEV_{it} : اهرم مالی، ROA_{it} : بازده دارایی، $SIZE_{it}$: اندازه شرکت، BIG_{it} : کیفیت حسابرسی، MTB_{it} : رشد شرکت، CEO_{it} : دوگانگی مدیریت عامل، $CEOAC_{it}$: تخصص مالی مدیرعامل.

¹ Nizam et al

RM: ریسک نوسان های فروش شرکت، VoluDis: سطح افشای داوطلبانه اطلاعات، MO=مالکیت مدیریتی، Firm Size: اندازه شرکت، ACC=نسبت اقلام تعهدی، LEV: اهرم مالی، OCF=جریان نقدی عملیاتی.

کیفیت گزارشگری مالی (FRQ_{it}): برای محاسبه این معیار از مدل کاسزینک (۱۹۹۹) طبق رابطه (۳-۱) استفاده می شود که این مدل در زمینه کیفیت گزارشگری مالی بسیار مورد استفاده قرار گرفته است (گومایز و بالستا، ۲۰۱۴).

$$TA_{it} = \beta_0 + \beta_1 \Delta SALES_{it} + \beta_2 PPE_{it} + \beta_3 \Delta CFO_{it} + \varepsilon_{it}$$

$$TA = (\Delta CA - \Delta CASH) - (\Delta CL - \Delta STD)$$

در آن TA_{it} نماینده کل اقلام تعهدی است که مطابق رابطه بالا محاسبه شده، $\Delta SALES_{it}$ تغییرات فروش، PPE_{it} ناخالص دارایی های ثابت مشهود، ΔCFO_{it} تغییر در جریان نقد عملیاتی، ΔCA تغییر در دارایی های جاری، $\Delta CASH$ تغییر در وجوه نقد، ΔCL تغییر در بدهی های جاری و ΔSTD تغییر در درآمد می باشد.

به منظور همگن و استانداردسازی داده ها در سطوح مختلف شرکت، تمامی متغیرها بر کل دارایی ها در ابتدای سال تقسیم می شوند. متغیر ε یک عبارت باقیمانده است که کیفیت گزارشگری مالی را نشان می دهد. برای تفسیر نتایج، مقدار آن در یک منفی ضرب می شود، بنابراین مقدار بالاتر بیانگر کیفیت گزارشگری بالاتر است (ارواحی و رجایی زاده هرندی، ۱۴۰۰).

تنوع جنسیتی کمیته حسابرسی ($AC - Gender_{it}$): مطابق با پژوهش های کاظمی علوم و همکاران (۱۳۹۸) و ایمانی برندق و همکاران (۱۳۹۶) متغیر دو وجهی است که اگر حداقل یک زن در کمیته حسابرسی باشد عدد یک در غیر این صورت صفر منظور می شود.

متغیرهای کنترلی

اندازه هیئت مدیره (BS_{it}): برابر تعداد اعضای هیئت مدیره است.

اندازه کمیته حسابرسی (AS_{it}): تعداد کل اعضای است که در کمیته حسابرسی خدمت می کنند.

اهرم مالی (LEV_{it}): از نسبت کل بدهی ها به کل دارایی ها در پایان سال مالی استفاده می گردد.

بازده دارایی (ROA_{it}): از نسبت سود عملیاتی به کل دارایی ها استفاده می شود.

اندازه شرکت ($SIZE_{it}$): از لگاریتم طبیعی کل دارایی ها در پایان سال مالی استفاده می شود.

کیفیت حسابرسی (BIG_{it}): یک متغیر ساختگی است که چنانچه حسابرس شرکت سازمان حسابرسی، مؤسسه مفید راهبر و حسابرس رتبه الف باشد عدد یک و در غیر این صورت عدد صفر لحاظ خواهد بود.

رشد شرکت (MTB_{it}): از نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری سهام شرکت بدیت می آید.

دوگانگی مدیرعامل ($CEOD_{it}$): در صورتی که مدیرعامل شرکت، رئیس هیئت مدیره باشد عدد یک و در غیر این صورت صفر است.

تخصص مالی مدیرعامل ($CEOAC_{it}$): یک متغیر ساختگی است که اگر مدیر عامل دارای پیشینه تحصیلی در رشته حسابداری و مدیریت مالی باشد عدد یک و در غیر این صورت صفر است

جدول ۲: آمار توصیفی متغیرهای پژوهش

مشاهدات	انحراف معیار	حداقل	حداکثر	میانه	میانگین	متغیر	نماد
۱۱۲۰	۰/۱۹۱	-۰/۶۷۸	۰/۵۵۳	۰/۰۲۶	۰/۰۰۶	کیفیت گزارشگری مالی	FRQ
۱۱۲۰	۰/۳۱۳	۳/۰۰۰	۷/۰۰۰	۵/۰۰۰	۴/۹۸۹	اندازه هیئت‌مدیره	BS
۱۱۲۰	۰/۴۸۰	۰/۰۰۰	۵/۰۰۰	۳/۰۰۰	۳/۰۹۷	اندازه کمیته حسابرسی	AS
۱۱۲۰	۰/۲۱۵	۰/۰۳۱	۱/۳۴۲	۰/۵۳۴	۰/۵۳۵	اهرم مالی	LEV
۱۱۲۰	۰/۱۶۶	-۵۴۰	۰/۸۳۰	۰/۱۲۵	۰/۱۵۷	بازده دارایی	ROA
۱۱۲۰	۱/۶۸۳	۱۱/۱۱۶	۲۱/۳۳۷	۱۴/۷۴۵	۱۵/۰۴۵	اندازه شرکت	SIZE
۱۱۲۰	۲/۳۷۲	۰/۳۵۰	۱۴/۷۲۰	۱/۷۹۳	۲/۶۶۵	رشد شرکت	MTB
مشاهدات		ندارد		دارد		متغیر	نماد
۱۱۲۰		۸۷/۴۱		۱۲/۵۹		تنوع جنسیتی کمیته حسابرسی	Acgender
۱۱۲۰		۵۱/۳۴		۴۸/۶۶		کیفیت حسابرسی	BIG
۱۱۲۰		۶۸/۷۵		۳۱/۲۵		دوگانگی مدیرعامل	CEOD
۱۱۲۰		۴۰/۳۶		۵۹/۶۴		تخصص مالی مدیرعامل	CEOAC

همان‌طور که در جدول (۲) می‌توان مشاهده کرد، میانگین کیفیت گزارشگری مالی برابر ۰/۰۰۶ می‌باشد. متوسط ضعف کنترل داخلی برابر ۶۳ درصد است که نشان دهنده حداقل یک ضعف در کنترل داخلی می‌باشد و همچنین، میانگین گزارش حسابرسی ۵۸ درصد است که نشان می‌دهد در ۵۸ درصد مشاهدات، حسابرس گزارش مقبول صادر کرده است. تنوع جنسیتی کمیته حسابرسی دارای میانگین ۱۲ درصد است که نشان از وجود حداقل یک زن در کمیته حسابرسی است. میانگین اهرم مالی برابر با ۰/۵۳۵ می‌باشد که نشان می‌دهد این شرکت‌ها حدود ۵۳ درصد منابع مالی خود را، از طریق بدهی تأمین می‌کنند، می‌توان عنوان کرد که ۵۳ درصد از شرکت‌ها ریسک مالی بالایی را پذیرفته‌اند. متغیر اندازه شرکت، که از طریق لگاریتم طبیعی کل دارایی‌ها محاسبه شده است دارای میانگین ۱۵/۰۴۵ است. بازده دارایی‌ها با میانگین ۰/۱۵۷ بیانگر این موضوع است که شرکت تا چه حد در تبدیل پولی که سرمایه‌گذاری نموده است به سود خالص موفق بوده است. میانگین ۲/۶۶۵ برای متغیر رشد شرکت بیانگر وجود فرصت‌های رشد در شرکت‌های مورد مطالعه است. هم‌خطی به این معنی است که بین متغیرهای مستقل و کنترل در مدل رابطه قوی وجود دارد. در صورت وجود کوواریانس معادلات تخمین زده شده مدل دارای خطای استاندارد بالایی خواهند بود و این مشکل منجر به کاهش تعداد متغیرهای معنادار در معادله می‌شود. این پژوهش با استفاده از ضرایب واریانس عامل تورم، شدت هم‌خطی بودن متغیرهای مستقل را بررسی می‌کند. عامل تورم واریانس نشانه‌ای از عدم وجود هم‌خطی زمانی است که کمتر از ۵ باشد. نتایج در جدول شماره (۳) نشان داده شده است. نتایج نشان می‌دهد که ضرایب متغیرهای مستقل و کنترل در مدل تحقیق در محدوده آن است، بنابراین اعتقاد بر این است که بین متغیرهای مستقل هم‌خطی وجود ندارد.

جدول ۳: بررسی عدم وجود هم‌خطی زمانی

متغیر	(VIF)
تنوع جنسیتی کمیته حسابرسی	۱/۰۵۴
کیفیت کنترل داخلی (ضعف) × تنوع جنسیتی کمیته	
کیفیت کنترل داخلی (گزارش) × تنوع جنسیتی کمیته	
اندازه هیئت‌مدیره	۱/۰۲۵
اندازه کمیته حسابرسی	۱/۱۳۴
اهرم مالی	۱/۷۶۳
بازده دارایی	۲/۱۲۰
اندازه شرکت	۱/۲۸۱
کیفیت حسابرسی	۱/۱۱۷

۱/۲۱۱	رشد شرکت
۱/۰۵۲	دوگانگی مدیرعامل
۱/۰۲۴	تخصص مالی مدیرعامل

با توجه به داده‌های استفاده شده در این پژوهش (سال - شرکت) و انتخاب بین تابلویی و روش‌های داده تلفیقی در برآورد مدل، به منظور بررسی نتایج از آزمون اف لیمر استفاده می‌شود، اگر احتمال آمار اف بیشتر از ۰/۰۵ باشد، روش داده‌های تلفیقی باید استفاده شود، در غیر این صورت روش داده‌های تابلویی مورد استفاده قرار می‌گیرد. در مورد پذیرفته شده روش داده تابلویی، برای انتخاب بین روش تصادفی یا ثابت، باید از آزمون هاسمن استفاده کرد. اگر نتیجه آزمون هاسمن بیش از ۰/۰۵ باشد باید از روش اثرات تصادفی استفاده شود در غیر این صورت روش اثرات ثابت استفاده می‌شود. خلاصه نتایج آزمون اف لیمر و هاسمن در جدول (۴) ارائه شده است.

آزمون اف لیمر		آزمون هاسمن	
مدل	آماره F لیمر	احتمال	نتیجه
اول	۳/۸۴۶	۰/۰۰۰	تابلویی
دوم	۸۸/۹۹۴	۰/۰۰۰	تابلویی

جدول (۵) نتایج تخمین پارامترهای مدل پژوهش اول و دوم را نشان می‌دهد. در این پژوهش از آزمون دوربین واتسون برای تشخیص خودهمبستگی مدل استفاده شد. اگر آمار دوربین واتسون بین ۱/۵ تا ۲/۵ باشد، در مدل خود همبستگی وجود ندارد. علاوه بر این، از آزمون دقیق فیشر برای بررسی اهمیت کلی مدل استفاده شد. نتایج حاصل از بررسی مدل پژوهش در جدول (۵) ارائه شده است:

متغیر	ضریب	خطای استاندارد	آماره t	احتمال
تنوع جنسیتی کمیته حسابرسی	۰/۰۳۳	۰/۰۱۳	۲/۴۱۸	۰/۰۱۵
اندازه هیئت‌مدیره	۰/۰۴۶	۰/۰۱۴	۳/۲۳۶	۰/۰۰۱
اندازه کمیته حسابرسی	۰/۰۲۸	۰/۰۰۹	۲/۸۹۸	۰/۰۰۳
اهرم مالی	۰/۱۳۵	۰/۰۲۷	۴/۹۵۲	۰/۰۰۰
بازده دارایی	-۰/۵۷۳	۰/۰۳۸	-۱۴/۷۶۰	۰/۰۰۰
اندازه شرکت	-۰/۰۰۹	۰/۰۰۲	-۳/۳۵۴	۰/۰۰۰
کیفیت حسابرسی	۰/۰۲۲	۰/۰۰۹	۲/۳۸۴	۰/۰۱۷
رشد شرکت	-۰/۰۰۲	۰/۰۰۲	-۱/۱۲۶	۰/۲۶۰
دوگانگی مدیرعامل	-۰/۰۱۲	۰/۰۰۹	-۱/۳۱۹	۰/۱۸۷
تخصص مالی مدیرعامل	۰/۰۲۱	۰/۰۰۹	۲/۳۷۰	۰/۰۱۷
مقدار ثابت	-۰/۱۶۳	۰/۰۸۵	-۱/۹۰۴	۰/۰۵۷
ضریب تعیین	ضریب تعیین تعدیل شده	آماره دوربین - واتسون	آماره F	احتمال آماره F
۰/۴۰۶	۰/۴۰۱	۱/۷۸۰	۷۵/۹۸۳	۰/۰۰۰

مطابق با جدول فوق، احتمال آماره F در آزمون مدل‌ها کمتر از ۰/۰۵ است بنابراین، با اطمینان ۹۵ درصد، مدل‌ها معنادار است. علاوه بر این، ضریب تعیین تعدیل شده میزان تغییرات متغیر وابسته را توسط متغیرهای مستقل و کنترلی نشان می‌دهد. ضریب متغیر تنوع جنسیتی کمیته حسابرسی برابر ۰/۰۳۳ است که در سطح اطمینان ۹۵ درصد، احتمال آماره t متغیر تنوع جنسیتی کمیته حسابرسی معنادار می‌باشد. همچنین، علامت مثبت تنوع جنسیتی کمیته حسابرسی رابطه مستقیم با کیفیت گزارشگری مالی را نشان می‌دهد.

بحث و نتیجه گیری

مدیران زن نسبت به هم‌تایان مرد خود دارای ویژگی‌های رهبری تحول آفرین بهتری هستند (برک و کالینز، ۲۰۰۱). علاوه بر این، ویژگی‌های رهبری آن‌ها باعث می‌شود که زنان با زیردستان خود همکاری بیشتری داشته باشند و کیفیت سود را بهبود بخشند (فرانسیس و همکاران، ۲۰۱۵). با این حال، کیفیت رهبری به انسجام بالا در بین مدیران و یک طرز فکر منطبق نیاز دارد. چنین توافقی برای به کارگیری استراتژی‌ها ضروری است (گارسیا سانچز و همکاران، ۲۰۱۷). همچنین، هم افزایی بین مدیران از تنوع جنسیتی در هیئت‌مدیره حمایت می‌کند و در نتیجه کیفیت گزارشگری مالی را افزایش می‌دهد (زلاتا و همکاران، ۲۰۱۸). علامت مثبت متغیر تنوع جنسیتی کمیته حسابرسی رابطه مستقیم با کیفیت گزارشگری مالی را نشان می‌دهد. که زنان مدیر، عملکرد بهتری دارند، زیرا احتمال بیشتری دارد که منافع همه سهامداران را در نظر بگیرند. افزایش تعداد مدیران زن در هیئت‌مدیره به نفع شرکت‌ها، سهامداران و مشتریان است. شرکت‌هایی که دارای مدیران زن هستند، سودهای باکیفیت‌تری دارند و چنین شرکت‌هایی به طور قابل توجهی با بهبود محافظه‌کاری حسابداری در گزارشگری مالی مرتبط هستند. بنابراین می‌توان با توجه به نتیجه این پژوهش می‌توان بیان کرد با افزایش تنوع جنسیتی کمیته حسابرسی، کیفیت گزارشگری مالی افزایش می‌یابد. نتایج این پژوهش هم‌راستا با یافته‌های نیزام و همکاران (۲۰۲۱)، الکبسی و همکاران (۲۰۲۱) است.

منابع

- ایمانی برندق، محمد، عبدی، مصطفی، & کاظمی علوم، مهدی. (۱۳۹۶). بررسی تأثیر تنوع جنسیتی در کمیته حسابرسی بر حق‌الزحمه حسابرسی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. *بررسی‌های حسابداری و حسابرسی*, ۲۴(۳), ۳۰۳-۳۲۲. doi: 10.22059/acctgrev.2017.228755.1007561
- کاظمی علوم، مهدی، ایمانی برندق، دکتر محمد، & عبدی، مصطفی. (۱۳۹۸). بررسی تأثیر تنوع جنسیتی در هیئت‌مدیره و کمیته حسابرسی بر کیفیت سود. *مجله دانش حسابداری*, ۱۰(۱), ۱۳۷-۱۶۸. doi: 10.22103/jak.2019.11887.2655
- نظری، هیراد؛ تحریری، آرش؛ براتی، سمیه. (۱۳۹۹). کمیته حسابرسی و کیفیت گزارشگری مالی: ماده ۱۰ دستورالعمل کنترل‌های داخلی مصوب ۱۳۹۱ سازمان بورس اوراق بهادار تهران. *دانش حسابرسی*, ۲۰(۷۸), ۱۷۷-۱۹۹.
- Abbott, L., Parker, S. and Peters, G. (2004), "Audit committee characteristics and restatements", *Auditing: A Journal of Practice and Theory*, Vol. 23 No. 1, pp. 69-87. <https://doi.org/10.2308/aud.2004.23.1.69>
- Abdullah, S.N., Yusof, N.Z.M. and Nor, M.N.M. (2010), "Financial restatements and corporate governance among Malaysian listed companies", *Managerial Auditing Journal*, Vol. 25 No. 6, pp. 526-552. DOI:10.1108/02686901011054854
- Adams, R. B., & Ferreira, D. (2009). Women in the boardroom and their impact on governance and performance. *Journal of Financial Economics*, 94(2), 291-309. <https://doi.org/10.1016/j.jfineco.2008.10.007>

- Ahmad-Zaluki, N.A. and Wan-Hussin, W.N. (2010), "Corporate governance and earnings forecasts accuracy", **Asian Review of Accounting**, Vol. 18 No. 1, pp. 50-67.
DOI:10.1108/13217341011046006
- Aldamen, H., Hollindale, J. and Ziegelmayr, J.L. (2018), "Female audit committee members and their influence on audit fees", **Accounting and Finance**, Vol. 58 No. 1, pp. 57-89.
<https://doi.org/10.1111/acfi.12248>
- Alkebeese, R.H., Tian, G.-L., Usman, M., Siddique, M.A. and Alhebray, A.A. (2021), "Gender diversity in audit committees and audit fees: evidence from China", **Managerial Auditing Journal**, Vol. 36 No. 1, pp. 72-104. <http://dx.doi.org/10.1108/MAJ-06-2019-2326>
- Bart, C. and McQueen, G. (2013), "Why women make better directors", **International Journal of Business Governance and Ethics**, Vol. 8 No. 1, pp. 93-99.
<http://dx.doi.org/10.1504/IJBGE.2013.052743>
- Biddle, G. C., Hilary, G. and Verdi, R. S. (2009). How does Financial Reporting Quality Improve Investment Efficiency? **Journal of Accounting and Economics**, 48: 112-131.
<https://doi.org/10.1016/j.jacceco.2009.09.001>
- Brown, J., Falaschetti, D. and Orlando, M. (2010), "Auditor independence and earnings quality: evidence for market discipline vs Sarbanes-Oxley proscriptions", **American Law and Economics Review**, Vol. 12 No. 1, pp. 39-68.
[http://dx.doi.org/10.21511/ppm.18\(4\).2020.01](http://dx.doi.org/10.21511/ppm.18(4).2020.01)
- Chen, Y., Eshleman, J., D. and Soileau, J., S. (2016), "Board gender diversity and internal control weaknesses", **Advances in Accounting**, Vol. 33, pp. 11-19.
<https://econpapers.repec.org/scripts/redir.pf?u=https%3A%2F%2Fdoi.org%2F10.1016%252Fj.adiac.2016.04.005;h=repec:eee:advacc:v:33:y:2016:i:c:p:11-19>
- Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). (1992). Internal Control—Integrated Framework. **Durham, NC: AICPA.**
- Cormier, D., Lapointe-Antunes, P. and McConomy, B.J. (2014), "Forecasts in IPO prospectuses: The effect of corporate governance on earnings management", **Journal of Business Finance & Accounting**, Vol. 41 Nos 1-2, pp. 100-127.
<https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2023.e23783>
- Davies, E.W. (2011), "Women on boards", available at:
www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/31480/11-745-women-on-boards.pdf.
- DeFond, M. and Zhang, J. (2014), "A review of archival auditing research", **Journal of Accounting and Economics**, Vol. 58 Nos 2/3, pp. 275-326.
<https://doi.org/10.1016/j.jacceco.2014.09.002>
- Dey, A. (2008), "Corporate governance and agency conflicts", **Journal of Accounting Research**, Vol. 46 No. 5, pp. 1143-1181. <https://doi.org/10.1111/j.1475-679X.2008.00301.x>
- Gomariz, F. C. & Ballesta, j. (2014). Financial Reporting Quality, Debt Maturity and Investment Efficiency. **Journal of Banking & Finance**, Vol. 40, pp. 494–506.
<https://econpapers.repec.org/scripts/redir.pf?u=https%3A%2F%2Fdoi.org%2F10.1016%252Fj.jbankfin.2013.07.013;h=repec:eee:jbfina:v:40:y:2014:i:c:p:494-506>
- Gros vold, J., Brammer, S. and Rayton, B. (2007), "Board diversity in the United Kingdom and Norway: an exploratory analysis", **Business Ethics: A European Review**, Vol. 16 No. 4, pp. 344-357. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8608.2007.00508.x>
- Gul, F.A., Srinidhi, B. and Ng, A.C. (2011), "Does gender diversity improve the informativeness of stock prices", **Journal of Accounting and Economics**, Vol. 51 No. 3, pp. 314-338. <https://doi.org/10.1111/ijau.12033>
- Habib, A. & Azim, I. (2008), "Corporate governance and the value relevance of accounting information", **Accounting Research Journal**, Vol. 21 No. 2, pp. 167-194.
- Hesarzadeh, R. (2019), "Are the individual and collective roles of financial reporting quality measures the same? Evidence in the context of information uncertainty", **Spanish Journal of Finance and Accounting**, Vol. 48 No. 2, pp. 160-202.
<https://doi.org/10.1080/02102412.2018.1469858>

- Hillman, A. J., Cannella, A. A., & Harris, I. C. (2002). Women and racial minorities in the boardroom: how do they differ? **Journal of Management**, 28(6), 747–763. [https://doi.org/10.1016/S0149-2063\(02\)00192-7](https://doi.org/10.1016/S0149-2063(02)00192-7)
- Huse, M., Nielsen, S. and Hagen, I. (2009), “Women and employee-elected board members, and their contributions to board control tasks”, **Journal of Business Ethics**, Vol. 89 No. 4, pp. 581-597. DOI: 10.1007/s10551-008-0018-4
- Imani, M., Abdi, M. and Kazemi Olum, M. (2017), “Investigating the impact of gender diversity in the audit committee on the audit fees of companies listed in Tehran stock exchange”, **Journal of Accounting and Auditing Review**, Vol. 24 No. 3, pp. 303-322. <https://doi.org/10.22059/acctgrev.2020.281539.1008178>
- Kamaruzaman, A.J., Mazlifa, M.D. and Maisarah, A.R. (2009), “The association between firm characteristics and financial statements transparency: the case of Egypt”, **International Journal of Accounting**, Vol. 18 No. 2, pp. 211-223. [https://doi.org/10.1016/S2212-5671\(15\)01086-2](https://doi.org/10.1016/S2212-5671(15)01086-2)
- Klein, A. (2002), “Audit committee, board of director characteristics, and earnings management”, **Journal of Accounting and Economics**, Vol. 33 No. 3, pp. 375-400. [https://doi.org/10.1016/S0165-4101\(02\)00059-9](https://doi.org/10.1016/S0165-4101(02)00059-9)
- Krishnan, G. V., & Visvanathan, G. (2008). Does the SOX definition of an accounting expert matter? The association between Audit committee directors’ accounting expertise and accounting conservatism. **Contemporary Accounting Research**, 25(3), 827–857. <https://dx.doi.org/10.2139/ssrn.866884>
- Krishnan, G.V. and Parsons, L.M. (2008), “Getting to the bottom line: an exploration of gender and earnings quality”, **Journal of Business Ethics**, Vol. 78 No. 1-2, pp. 65-76. DOI: 10.1007/s10551-006-9314-z
- Krishnan, J. (2005), “Audit committee quality and internal control: an empirical analysis”, **The Accounting Review**, Vol. 80 No. 2, pp. 649-675. <https://doi.org/10.2308/accr.2005.80.2.649>
- Lai, K., M., Y., Srinidhi, B., Gul, F., A. and Tsui, J., S., L. (2017), “Board gender diversity, auditor fees, and auditor choice”, **Contemporary Accounting Research**, Vol. 34 No. 3, pp. 1681-1714. <https://doi.org/10.1111/1911-3846.12313>
- Mohammadrezaei, F., Mohd-Saleh, N. and Ahmed, K. (2018), “Audit firm ranking, audit quality and audit fees: examining conflicting price discrimination views”, **The International Journal of Accounting**, Vol. 53 No. 4, pp. 295-313. DOI: 10.1016/j.intacc.2018.11.003
- Nikbakht, M.R. and Rafiee, A. (2013), “A model of effective factors in financial restatements in Iran”, **Accounting Empirical Research of Financial**, Vol. 3 No. 9, pp. 167-194.
- Nizam, Ud Din; Cheng, Xinsheng; Bashir, Ahmed; Muhammad Fayyaz, Sheikh; Gregory Adedigba, Olawoyin; Yang, Zhao; Shama, Nazneen. (2021). Gender diversity in the audit committee and the efficiency of internal control and financial reporting quality. **Economic Research-Ekonomika Istraživanja**, 34(1).1170-1189 DOI: 10.1080/1331677X.2020.1820357
- Oradi, J. and Izadi, J. (2020), "Audit committee gender diversity and financial reporting: evidence from restatements", **Managerial Auditing Journal**, Vol. 35 No. 1, pp. 67-92. <http://dx.doi.org/10.1108/MAJ-10-2018-2048>
- Sial, M., Zheng, C., Cherian, J., Gulzar, M., A., Thu, P., A., Khan, T., A. and Khuong, NV. (2018), “Does corporate social responsibility mediate the relation between boardroom gender diversity and firm performance of Chinese listed companies?”, **Sustainability**, Vol. 10 No. 10, pp. 1-18. <https://doi.org/10.3390/su10103591>
- Thiruvadi, S. and Huang, H.W. (2011), “Audit committee gender differences and earnings management”, **Gender in Management: An International Journal**, Vol. 26 No. 7, pp. 483-498. <http://dx.doi.org/10.1108/175424111111175469>
- Truong, T.P. and Dunstan, K. (2011), “The influence of corporate governance on management earnings forecast behaviour in a low private litigation environment”, available at: <http://papers.ssrn.com>.

www.ijfa.ir

نشریه تحلیلی مالی

دوره (۶)، شماره (۲)، ۱۴۰۱

Usman, M., Zhang, J., Wang, F., Sun, J. and Makki, A.M.M. (2018), "Gender diversity in compensation committees and CEO pay: Evidence from China", **Management Decision**, Vol. 56 No. 5, pp. 1065-1087. <http://dx.doi.org/10.1108/MD-09-2017-0815>

Does Audit Committee Gender Diversity has any impact on Financial Reporting Quality?

Mohammad Sayrani^{1*}, Mehdi Bahrami Rezaghi², Mohammad Javad Sheikh³

1. Assistant professor of accounting, accounting department, Shahab Danesh University

2. Master of accounting, Shahab Danesh University.

3. Associate professor of accounting, accounting department, the faculty of financial science, Kharazmi University.

Received 17/12/2022, Revised 18/06/2023, Accepted 24/06/2023

*Corresponding author

Email: m.syрани@gmail.com

Abstract

One of the ways to control the quality of financial reporting is the audit committee, the arm of corporate governance. For this reason, the present study examines the effect of gender diversity of the audit committee on the quality of financial reporting in listed companies in the Tehran Stock Exchange. In order to test the research question, using a sample consisting of 145 companies during the years of 2013 to 2022, and running a multivariate regression model, the findings showed that the gender diversity of the audit committee has a positive and significant effect on the quality of financial reporting, that is, the gender diversity of the audit committee leads to an increase in the quality of financial reporting.

Keywords: Financial Reporting, Quality, Audit Committee Gender Diversity

JEL classification: G14, M41

Citation:

Sayrani M., Bahrami Rezaghi M. Sheikh J.M. (2023). Does Audit Committee Gender Diversity has any impact Financial Reporting Quality? *Journal of financial analysis*, 6(2) 1-22-43